

„Plánování je důležité, ale plány jsou nepotřebné.“

„Planning is everything, plan is worthless.“

Dwight David Eisenhower

ZAČLEŇOVÁNÍ ČR DO NATO A OBRANNÉ PLÁNOVÁNÍ

CÍLE

1. VYMEZIT OBRANNÉ PLÁNOVÁNÍ

- Účel
- Teoretické přístupy – CBP; Ends, Ways and Means
- Nejistota a její zmírňování

2. PŘEDSTAVIT VÝVOJ PŘÍSTUPŮ K OBRANNÉMU PLÁNOVÁNÍ V NATO A ČR

ÚVOD

- Má smysl plánovat?
- Proč je obtížné plánovat?
- Jaké jsou naše možnosti?
- Obranné a operační plánování?

OXFORD

STRATEGY & DEFENCE PLANNING

Meeting the challenge of uncertainty

COLIN S. GRAY

- Smysl plánování: vypořádání se s nejistou budoucností.
- Přiznání limitů lidského poznání: **mlha nad budoucností se nerozplyne.**
- Plánování: věčné, všudypřítomné v lidském činění.
- Plánování vyžaduje kontext.
- Efektivní plánování: **strategie, politika, historie, analýza.**

Tvůrčí činnost CBVSS UO

Hodnocení přístupů
k plánování za nejistoty:

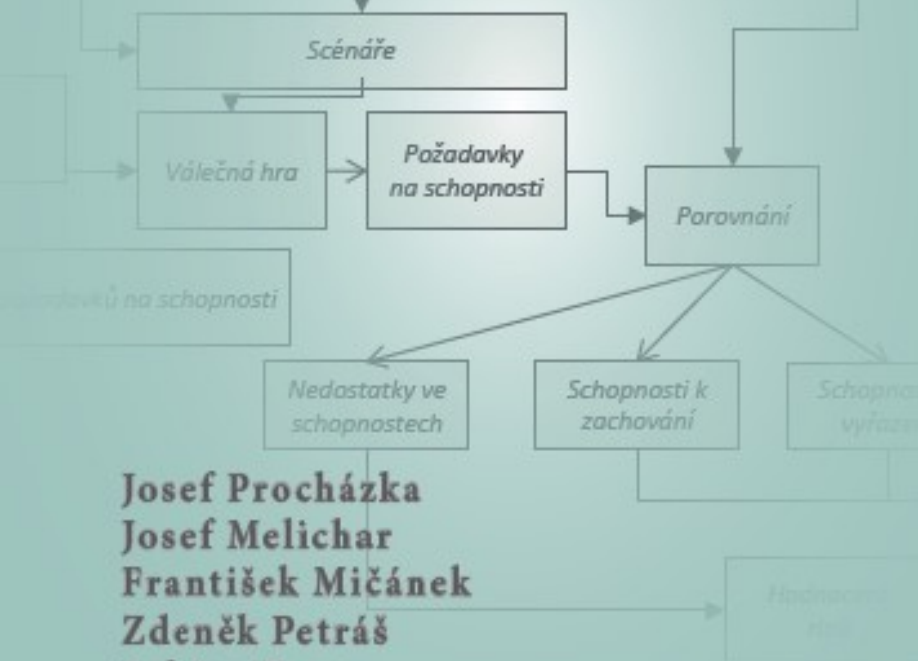
- teorie
- nejlepší praxe

Doporučení k posílení plánování
rozvoje ozbrojených sil České
republiky:

- plánování podle schopností
- analytická podpora plánování

OBRANNÉ PLÁNOVÁNÍ

Plánování za nejistoty

Josef Procházka

Josef Melichar

František Mičánek

Zdeněk Petráš

Fabian Baxa

Dalibor Procházka

Analytic Architecture for Capabilities-Based Planning, Mission-System Analysis, and Transformation

Paul K. Davis

Prepared for the
Office of the Secretary of Defense

RAND
National Defense Research Institute

SOUČASNOST

Plánování podle schopností:

- Schopností
- Funkcionalita
- Účinky
- Schopnosti pro řešení portfolia plánovacích situací (scénářů)

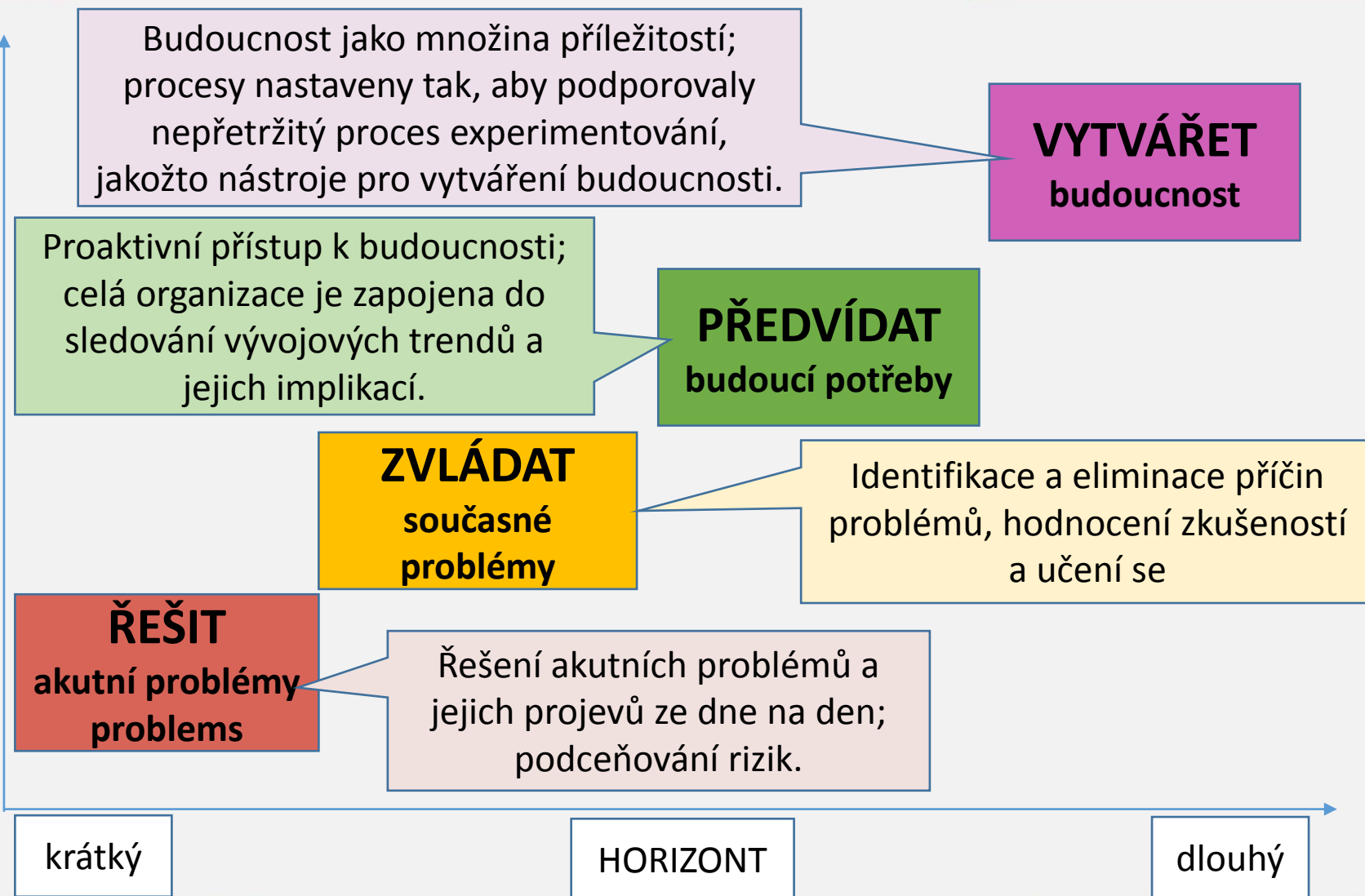
MINULOST

Plánování podle hrozeb

- Plánování sil
- Struktura sil
- Bojový potenciál převyšující potenciál protivníka

OD HAŠENÍ PROBLÉMŮ K VYTVÁŘENÍ BUDOUCNOSTI

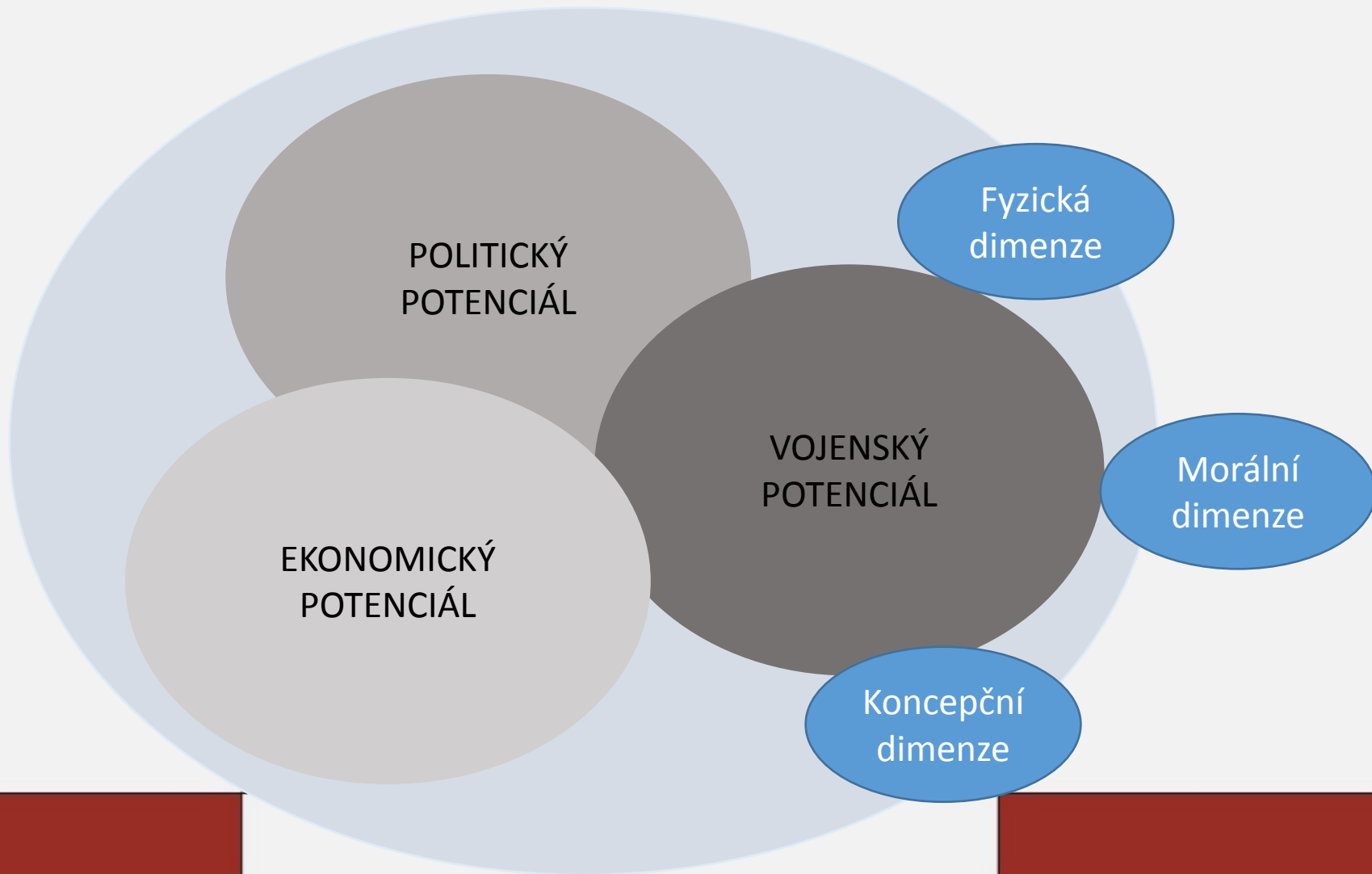

ÚČEL PLÁNOVÁNÍ

- Proč plánovat?
- Co to je plánování?

OBRANYSCHOPNOST

ÚČEL OBRANNÉHO PLÁNOVÁNÍ

- Dlouhodobá adaptace systému obrany státu a ozbrojených sil na výzvy prostředí.
- Udržení vojenské relevantnosti ozbrojených sil.
- Dlouhodobá zdrojová udržitelnost ozbrojených sil.
- Výzvy? Předvídání budoucího vývoje a jeho implikací!!
- Komplexní přístup k zajišťování obrany (vojenské i nevojenské nástroje).
- Rovnováha mezi úkoly, způsoby jejich dosažení a zdroji.

PLÁNOVÁNÍ JAKO FUNKCE ŘÍZENÍ

- Plánování = **základní funkce řízení**.
- Manažerská aktivita zaměřená na **budoucí vývoj** organizace určující, čeho (cíle) a jak se má dosáhnout (akce).
- Výstupem jsou **plány**.
- Plány přispívají k dosažení záměrů a cílů organizace.
- Plánování = **rozhodovací proces** o cílech, způsobech a prostředcích k jejich dosažení.
- Plánování = dosažení **cílů** ve stanoveném **čase** a v rámci dostupných **zdrojů**.
- **Stanovení priorit (operační rizika). Alokace prostředků na nejvyšší priority.**
- **Variantní opatření k dosažení cílů** (materiální, nemateriální)
- Zahrnuje krátkodobý, střednědobý a dlouhodobý horizont.

PROČ PLÁNOVAT ROZVOJ OZBROJENÝCH SIL?

Zajištění obrany státu.

Úspěšné vedení válečného (ozbrojeného) konfliktu.

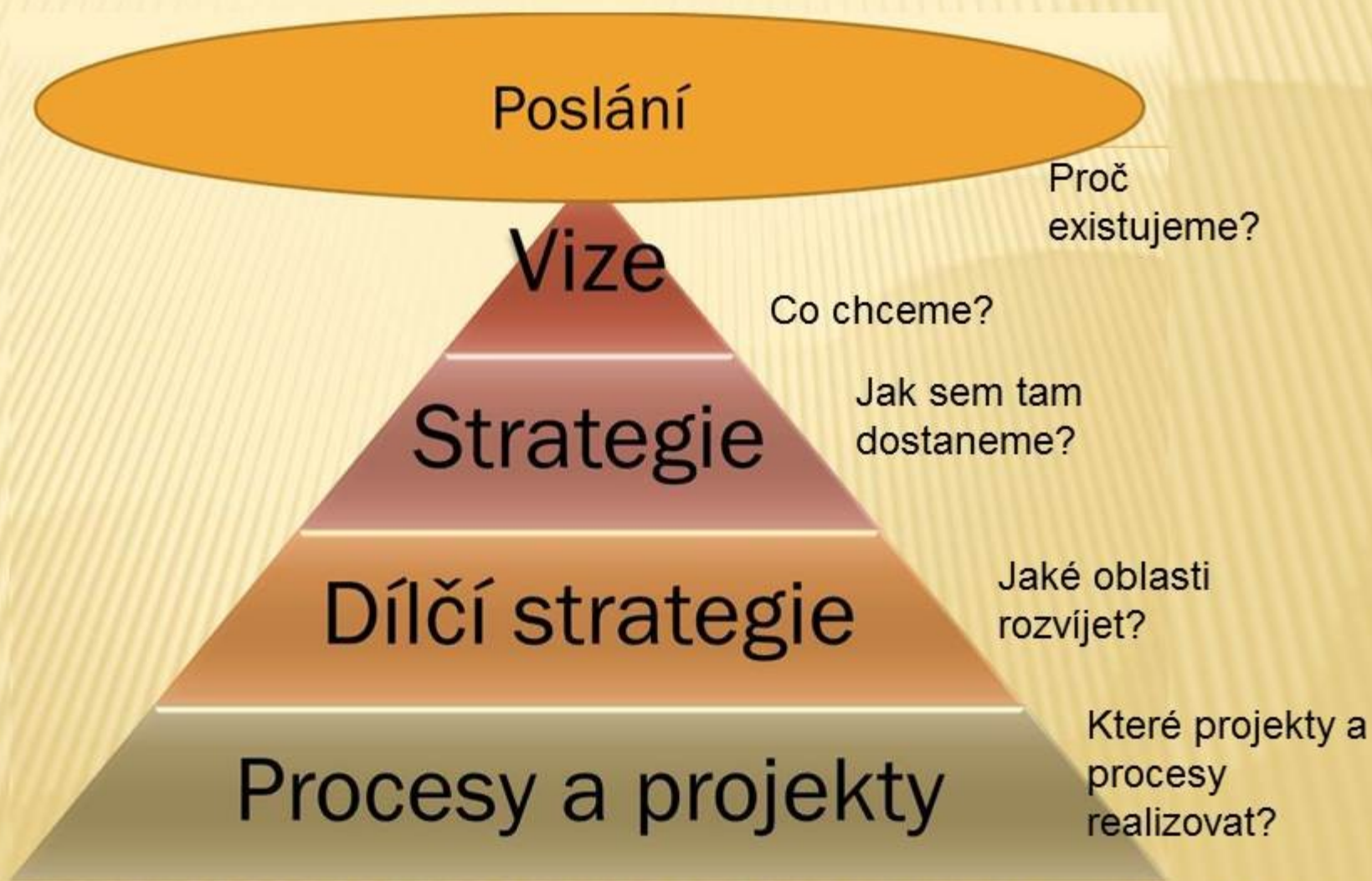
Jaký bude mít tento konflikt charakter?

V jakých operacích budou ozbrojené síly působit a jaké úkoly budou plnit?

Realizace opatření k rozvoji ozbrojených sil má zpravidla dlouhodobý charakter?

Příprava na válku budoucí, nikoli minulou!

ZÁKLADNÍHO RÁMEC STRATEGICKÉHO ŘÍZENÍ

Relative Amount of Emphasis Placed on Each Function of Management

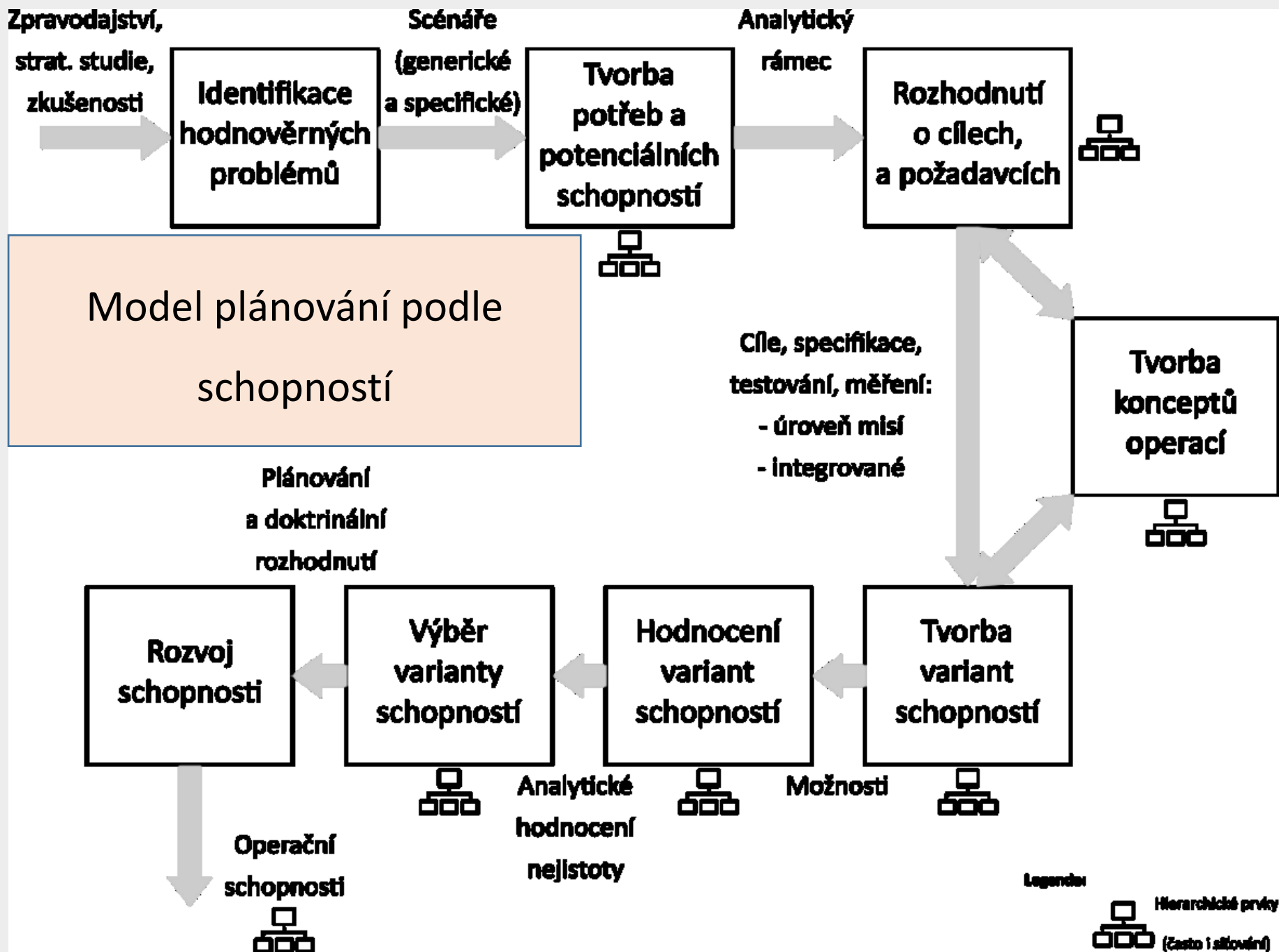
Management Level	Function				
	Planning	Organizing	Staffing	Leading	Controlling
Top Management					
Middle Management					
Supervisory Management					

From *MANAGEMENT: Skills and Application* by Leslie W. Rue and Lloyd L. Byars. 7th Edition.
Copyright (c) Richard D. Irwin. Reproduced by permission of Richard D. Irwin, Inc.

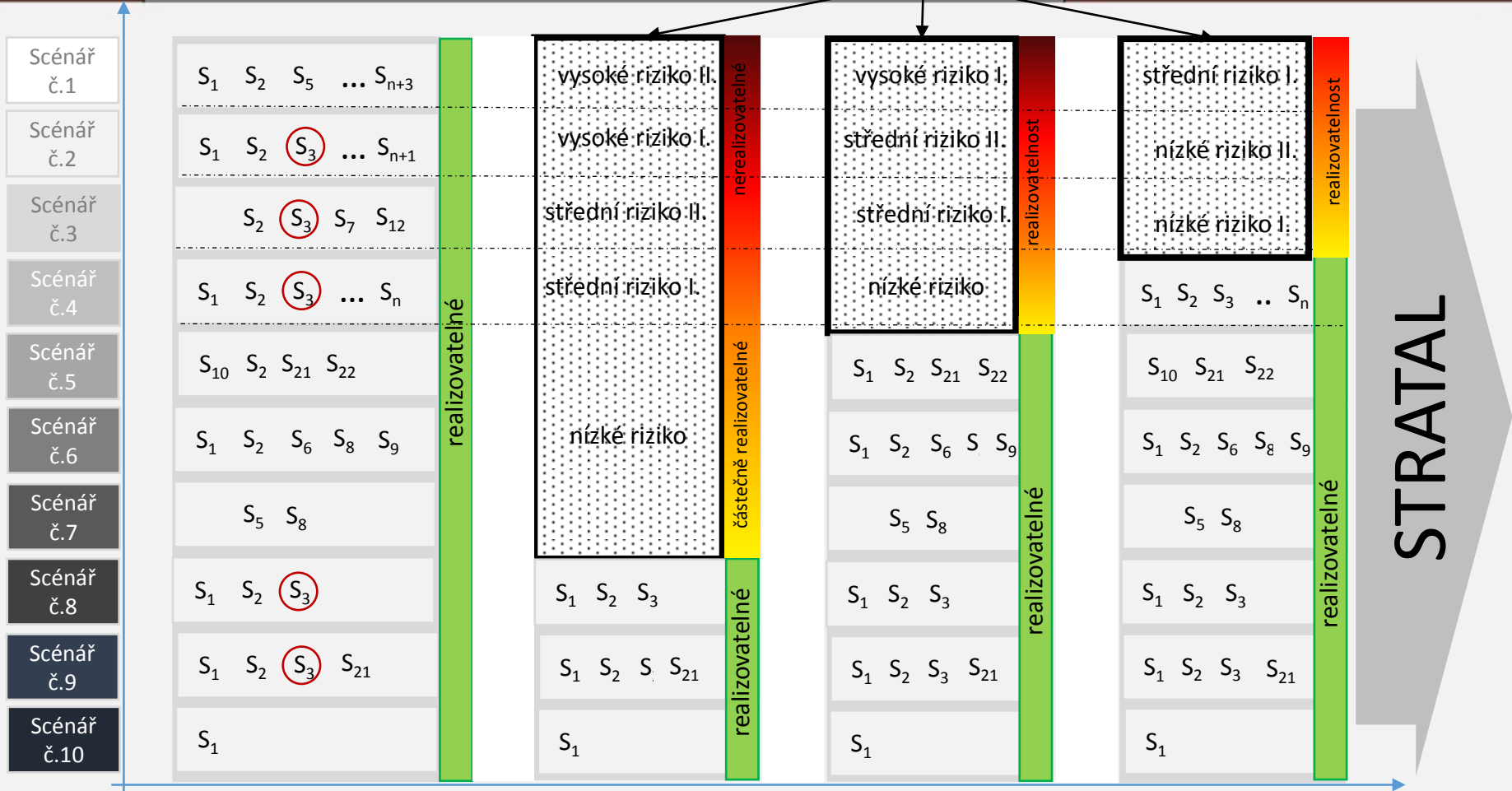
PLÁNOVÁNÍ PODLE SCHOPNOSTÍ (CAPABILITY BASED PLANNING – CBP)

Oblasti popsaného rizika

Modul OS „A“
(ideální stav při maximalizaci zdrojových možností země)

Modul OS „B“
(skutečný stav při aktuální alokaci zdrojů)

Modul OS „C“
(variantní stav s potřebnou alokací zdrojů přepočtený na míru rizika a politické zadání)

Modul OS „D“
(variantní stav s potřebnou alokací zdrojů přepočtený na míru rizika a politické zadání)

Strategická analýza

Bezpečnostní prostředí – bezpečnostní hrozby a rizika
Operační prostředí a vývoj ve vojenství
Technologický vývoj
Politika, Ekonomika a Demografie

Politické zadání

Strategická východiska a předpoklady
Strategické a bezpečnostní zájmy státu
Politicko - vojenské ambice
Mezinárodní závazky
Disponibilní zdroje

Typy operací

Kolektivní obrana a operace podle článku 5
Ochrana vzdušného prostoru
Operace krizového řízení (operace mimo článek 5)
Operace pod národním vedením
Operace na podporu Integrovaného záchranného systému

Generické plánovací situace (generický scénář)

Situace (protivník, politika, ekonomika, infrastruktura)
Politický a vojenský cílový stav
Strategické cíle a efekty
Operační cíle a efekty
Hlavní úkoly

Specifické plánovací situace

Generická plánovací situace do konkrétního geografického prostoru:

- specifikace protivníka
- specifikace operačního prostředí

Specifické plánovací situace

Generická plánovací situace do konkrétního geografického prostoru:

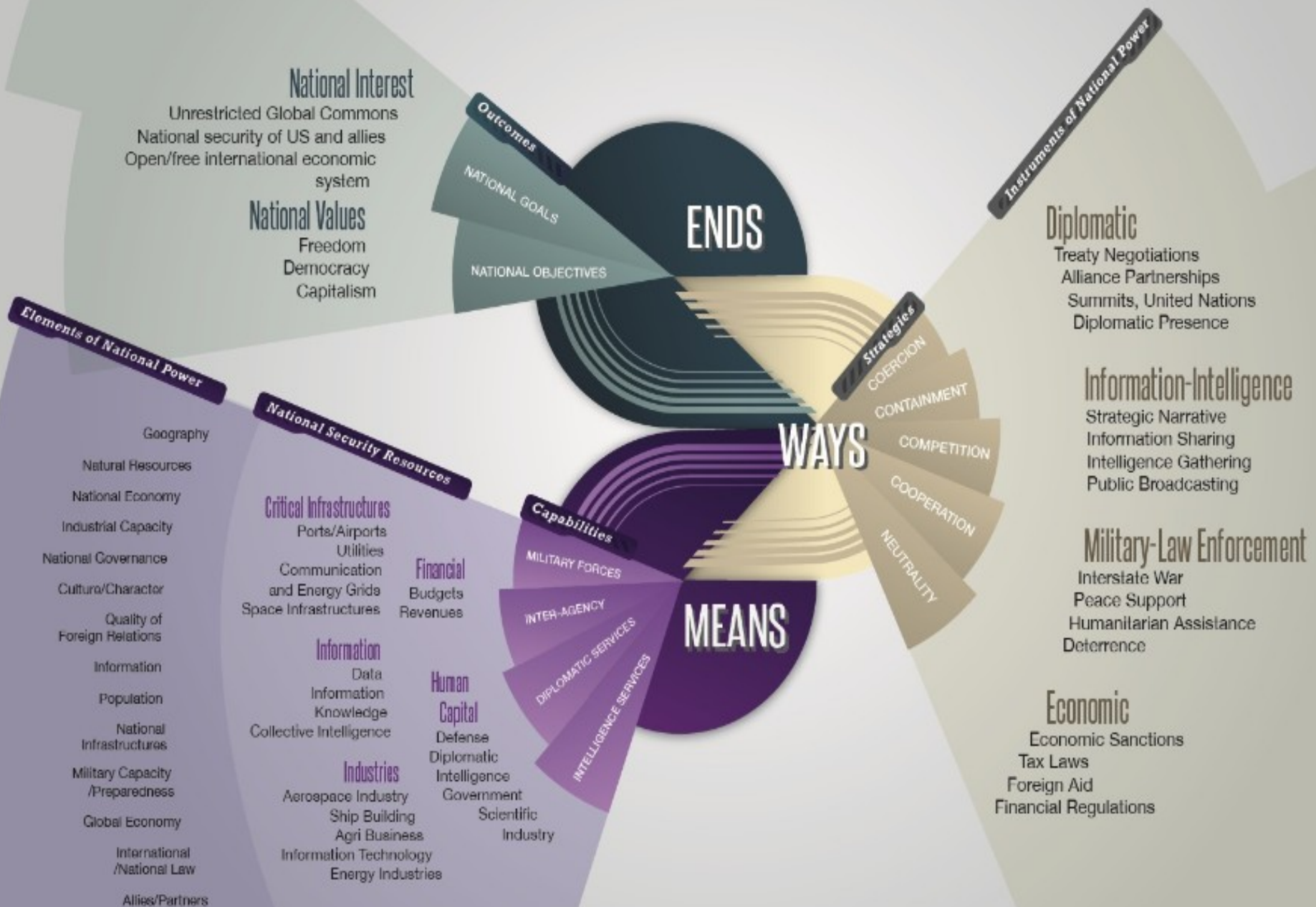
- specifikace protivníka
- specifikace operačního prostředí

KONCEPT

ENDS – WAYS – MEANS

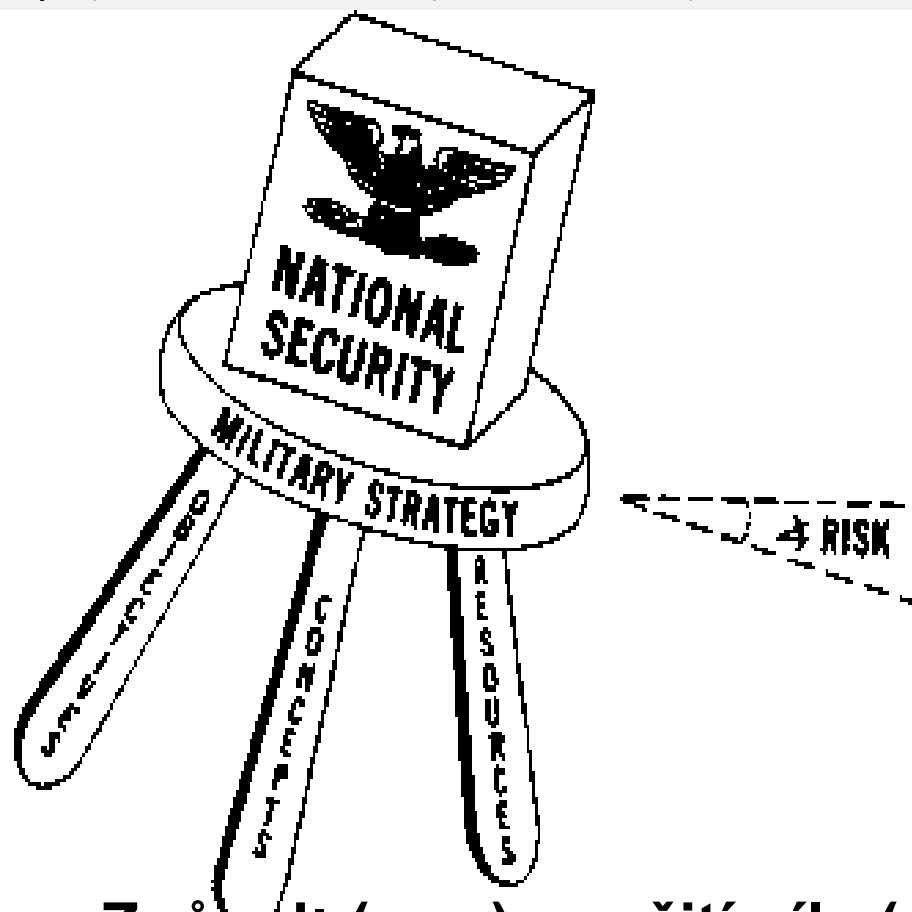
Elements of National Security Strategy

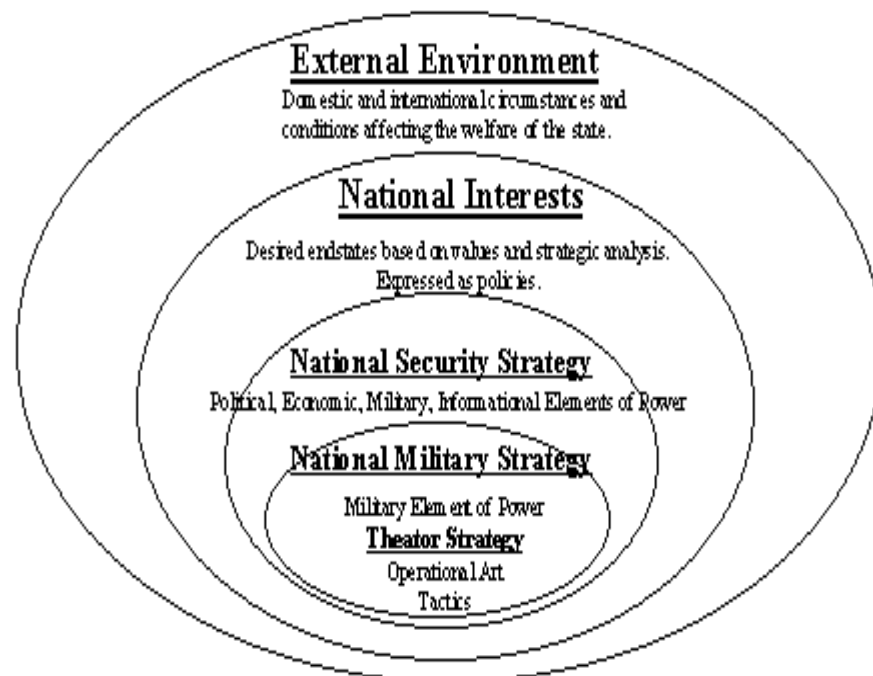

STRATEGIE

General Maxwell D. Taylor, 1981. Strategy equals ends (objectives toward which one strives); ways (courses of action) and means (instruments by which some end can be achieved).

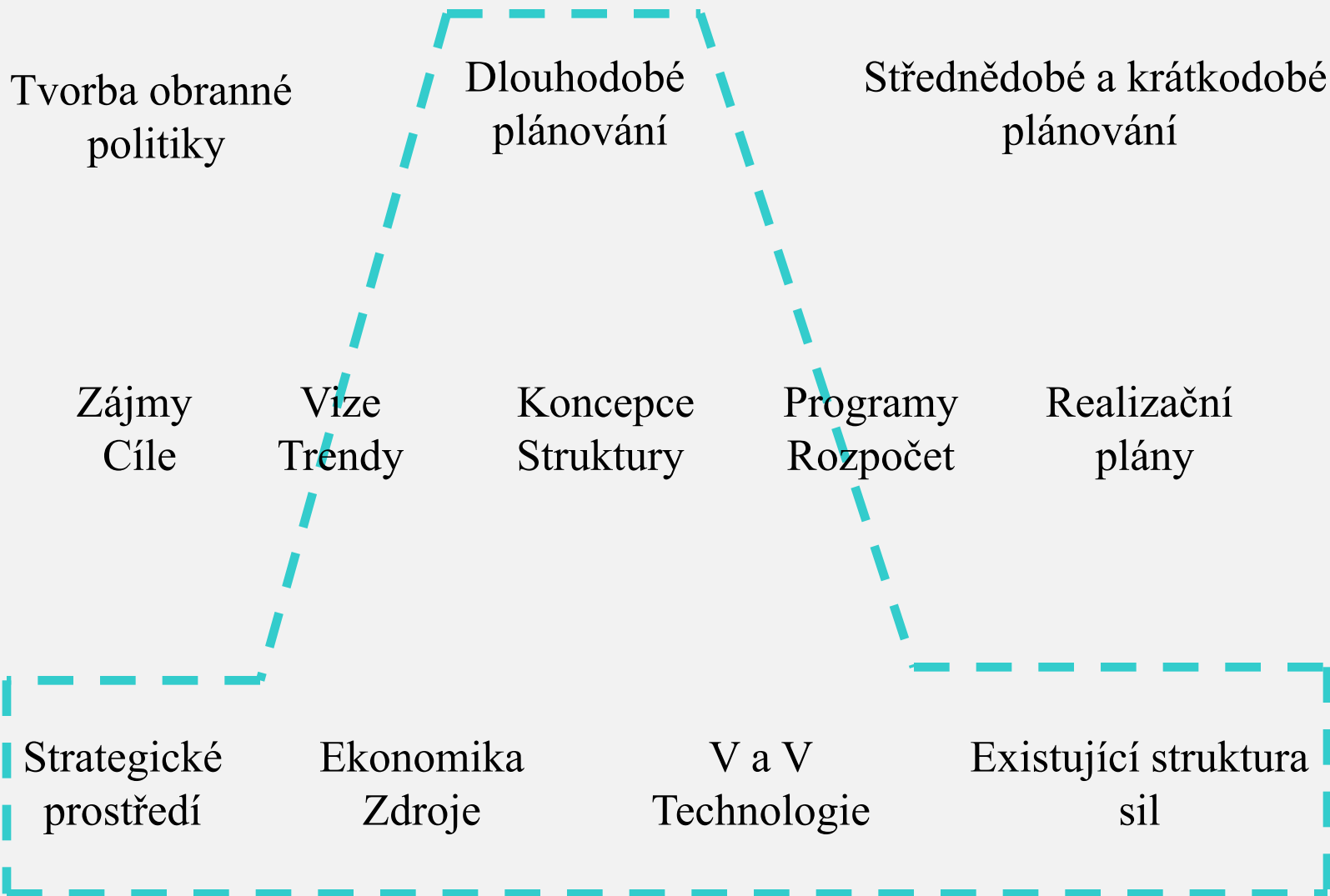
Comprehensiveness of Strategy

Způsob (way) použití síly (means) k dosažení cílů (ends).

Proces
Výstupy
Vstupy

NEJISTOTA A MOŽNOSTI JEJÍHO SNIŽOVÁNÍ

DRUHY NEJISTOTY

EPISTEMICKÁ

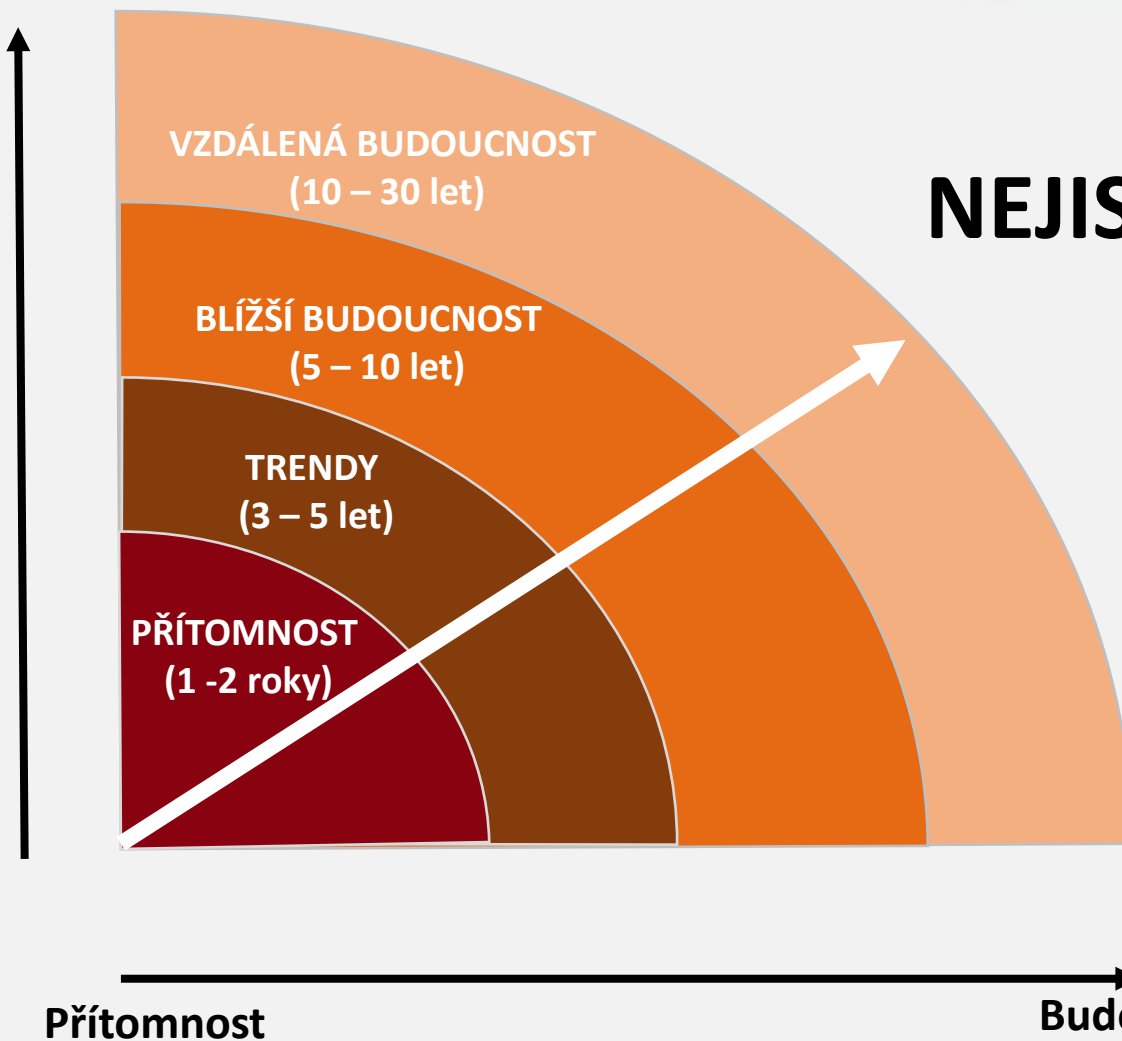
- Omezené relevantní informace, znalosti.
- Omezené porozumění situaci či pravděpodobnosti vzniku a dopadům nejistoty.

JAZYKOVÁ

- Nepřesné jazykové vyjádření (vědomé, nevědomé).
- Nepochopení situace, jevů, prostředí.

Neurčitost

Předvídatelnost

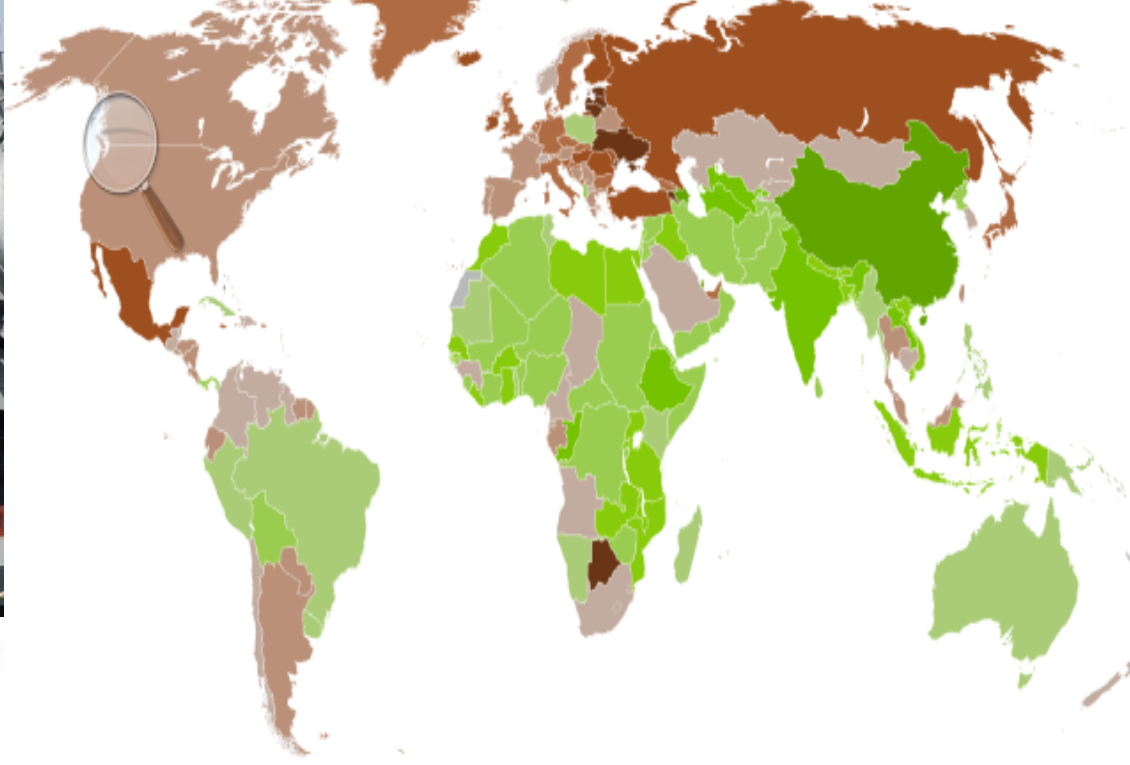
PŘÍČINY NEJISTOTY

Bezpečnostní prostředí **VUCA**

- **V**olatile (nestabilní, proměnlivé)
- **U**ncertain (nejisté)
- **C**omplex (komplexní)
- **A**mbiguous (nejednoznačné)

DETERMINANTY

- Politika
- Ekonomika
- Sociální oblast
- Technologie
- Právo
- Životní prostředí
- **Vojenské faktory**

Nassim Nicholas Taleb

ČERNÁ LABUŤ

Následky vysoce nepravděpodobných událostí

„Kniha, která změnila moderní myšlení.“

The Times

NEJISTOTA → DŮSLEDKY

Omezená schopnost predikovat **vznik** budoucích **konfliktů**, jejich charakter a způsob řešení.

Obtížné vymezení ambicí a cílů obranné politiky; rolí a úkolů ozbrojených sil.

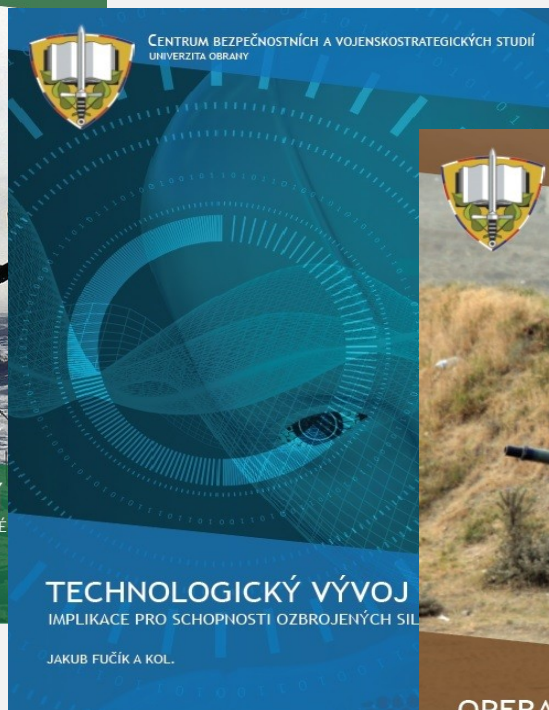
Problematické stanovení požadavků na rozvoj schopností ozbrojených sil.

Nejednoznačné zdůvodnění struktury ozbrojených sil, jejich rozsahu a modernizace.

HODNOCENÍ VNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ

Hrozby
Příležitosti

Cíle
Schopnosti
Zdroje

SYSTÉMOVÝ A PROCESNÍ PŘÍSTUP K OBRANNÉMU PLÁNOVÁNÍ

VÝVOJ PŘÍSTUPŮ K PLÁNOVÁNÍ

- 1999: Vstup ČR do NATO
  - ČR neměla funkční systém plánování. Krátkodobé plánování činnosti a řízení rozpočtem. 1998 – BRS!!
- 2004: Vydán RMO č.33
  - První pokus o opětovné systémové nastavení plánování do podmínek rezortu obrany. Norma nebyla dodržována. Nestabilita zdrojových rámců znemožňovala plánování v delším časovém horizontu. Nezájem managementu.
- 2010: Vydání RMO č.24
  - Aplikace metody řízení podle cílů a plánování schopností (funkční oblasti). Změny v odpovědnosti za plánování – nebyly k dispozici požadované výstupy – SdP)
- 2011: Bílá kniha o obraně
  - Zřízení Rady MO pro plánování a zavedení soustavy cílů jednotné pro plánování i rozpočtování
- 2012: Vydání RMO č. 66
  - Plánování generuje výstupy, chybí dlouhodobý přístup a metodické rozpracování plánování schopností. Optimalizace podpůrných IS

	Demokratizace	Integrace	Reformy	Transformace	Připravenost
Cíle obranné politiky	Vznik AČR	Vstup do NATO	Zánik vojenské základní služby	Profesionalizace CRO, expediční schopnosti	Plnění závazků NATO, obrana ČR
Vojenská strategie	Obrana státu ze všech směrů proti neznámému nepříteli	Orientace na vojensko-strategické cíle NATO	4xM, kolektivní obrana, operace	Výstavba organizačních struktur v souladu s NATO	Vyvážené schopnosti, příprava pro operaci dle čl. 5
Plánování	Krátkodobé (max. střednědobé)	SPPR	Plánování cílů výstavby podle schopností	CBP, cílově orientované plánování	LTP, renaissance plánování obrany
HRM	Odpolitizování armády	Příprava personálu pro NATO	Nová legislativa pro službu v OS ČR	Odřezání sádla i s částí mozku	Pozice-Hodnost-Plat, zavedení KŘ
Ekonomické řízení	Ukončení centralizovaného plánování, řízení rozpočtem	Implementace principu tržního hospodaření, 2% HDP	Postupný nesoulad mezi cíli a zdroji	Omezování výdajů, důraz na 3E,	Politická vůle k zvyšování výdajů,
Vyzbrojování	Rozpad zbrojního průmyslu v ČR	Přechod na normy NATO	Útlum vyzbrojování z post sovětského trhu	SMART akvizice jen na papíře	Pomalý akviziční proces, bezpečnost dodávek

Volitelná poznámka
uživatele

titul, jméno, příjmení, funkce

SYSTEM ŘÍZENÍ REZORTU MO

VYTVÁŘENÍ A ROZVOJ SYSTÉMU OBRANY STÁTU
POLITICKO-STRATEGICKÉ A VOJENSKO-STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ

PERSONÁLNÍ
ŘÍZENÍ

FINANČNÍ
ŘÍZENÍ

SPRÁVA
MAJETKU

STÁTNÍ
SPRÁVA

VOJENSKÉ
ZPRAVODAJSTVÍ

SYSTEM OBRANNÉHO PLÁNOVÁNÍ

STANOVENÍ CÍLŮ

ROZPRACOVÁNÍ CÍLŮ DO OPATŘENÍ A ÚKOLŮ

HODNOCENÍ POŽADAVKŮ
BALANCOVÁNÍ VE VAZBĚ NA PRIORITY
VYHODNOCENÍ RIZIK

ROZHODNUTÍ - PLÁN

MEZINÁRODNÍ
SPOLUPRÁCE,
OBRANNÉ PLÁNOVÁNÍ
NATO A EU

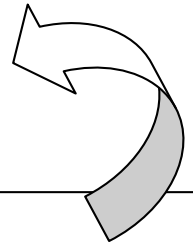
SYSTEM OBRANY

ČINNOST A ROZVOJ

OPERAČNÍ POUŽITÍ

OZBROJENÉ SÍLY

**KONTROLA -
ZPĚTNÁ
VAZBA**

**JAK BUDE
PLÁNOVÁNÍ
PROBÍHAT?**

A
Příprava
na
plánování

**KDE SE
NACHÁZÍME?
KAM MŮŽEME
SMĚŘOVAT?**

B
Strategická
analýza

**KDE
CHCEME BÝT?**

C
Stanovení
strategického
zaměření

**JAK SE
TAM
DOSTANEME?**

D
Formulace
strategie

**CO PRO TO
DĚLÁME?**

E
Implementace
strategie

**POSTUPUJEME
SPRÁVNĚ?**

F
Monitorování
a hodnocení

G
Nápravná opatření

**V ČEM A JAK ODSTRANIT
ZJIŠTĚNÉ NEDOSTATKY?**

POŽADAVKY NA PLÁNOVÁNÍ (1)

- Orientace na výstupy – dosahování očekávaných cílů a efektů (měřítka výkonnosti, hodnocení realizace)
- Provázání věcného a finančního plánování
- Plánování zdola nahoru (bottom – up)
- Plánování shora dolů (top – down)
- Pružnost (řízení rizik a prioritizace).
- Efektivnost (optimální řešení z pohledu nákladů a předpokládaných přínosů, variantní řešení)
- Proveditelnost (technologická, časová a zdrojová)

POŽADAVKY NA PLÁNOVÁNÍ (2)

- Dlouhodobost a stabilita (cílů a úkolů, zdrojová stabilita).
- Provázání s plánovacími procesy mezinárodních organizací (NATO, EU)
- Jasně vymezení odpovědností
- Transparentnost (věcná i zdrojová, objektivní nezkreslená zpětná vazba)
- Cykličnost, krátkodobý, střednědobý a dlouhodobý plánovací horizont
- Exaktnost (informační a analytická podpora, metody)
- Přidaná hodnota v procesu řízení

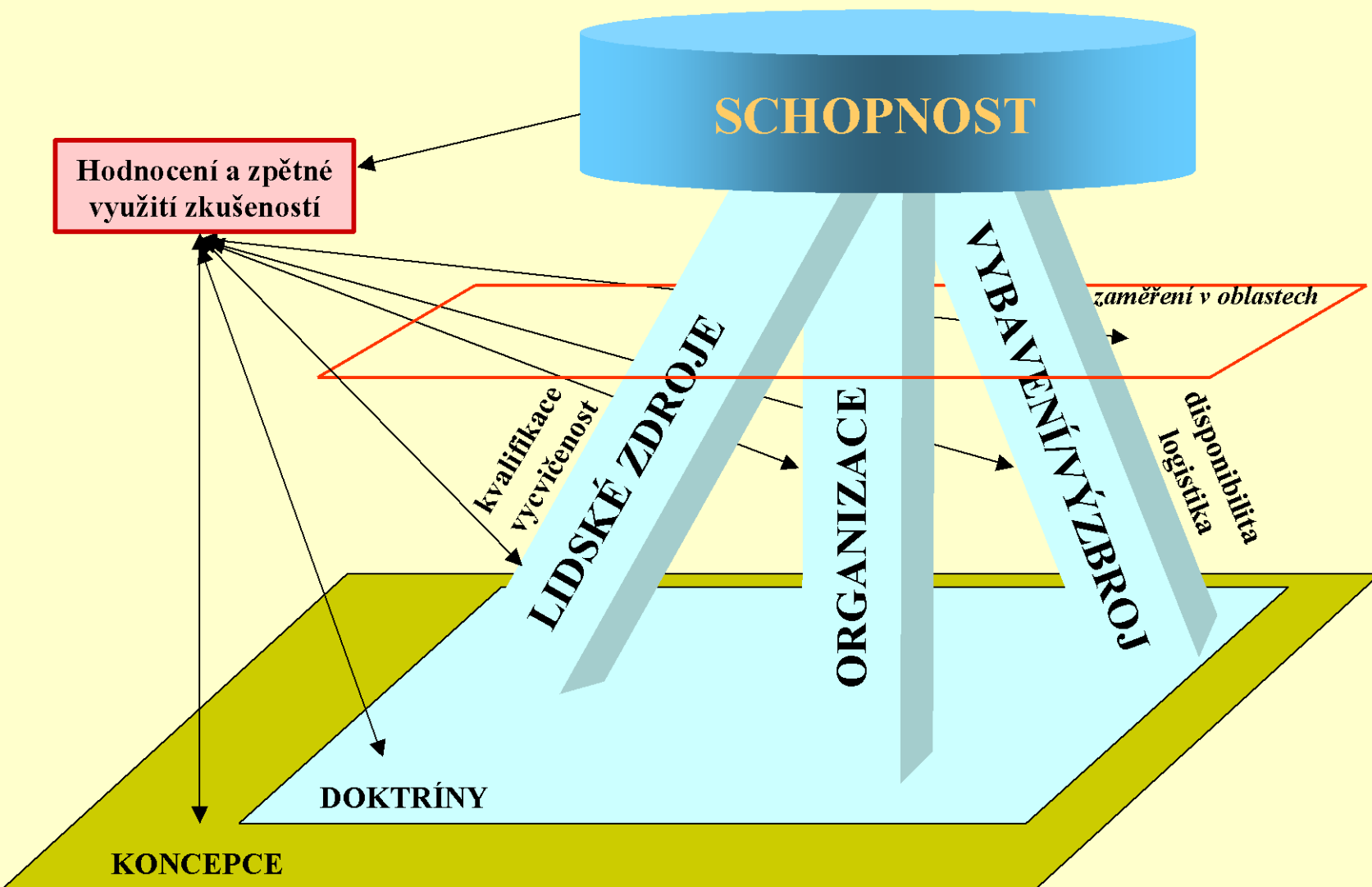
HODNOCENÍ VNITŘNÍHO PROSTŘEDÍ

Hlavní oblasti schopností

- Včasná dostupnost sil
- Velení, řízení a spojení
- Nasaditelnost
- Zasaditelnost
- Udržitelnost
- Odolnost a ochrana
- Zpravodajská činnost

Funkční oblasti

- Doktríny
- Organizace
- Výcvik
- Materiál
- Velení
- Personál
- Infrastruktura
- Interoperabilita

Hodnocení a zpětné využití zkušeností

SCHOPNOST

LIDSKÉ ZDROJE

ORGANIZACE

VYBAVENÍ/VÝZBROJ

zaměření v oblastech

kvalifikace
vycvičenost

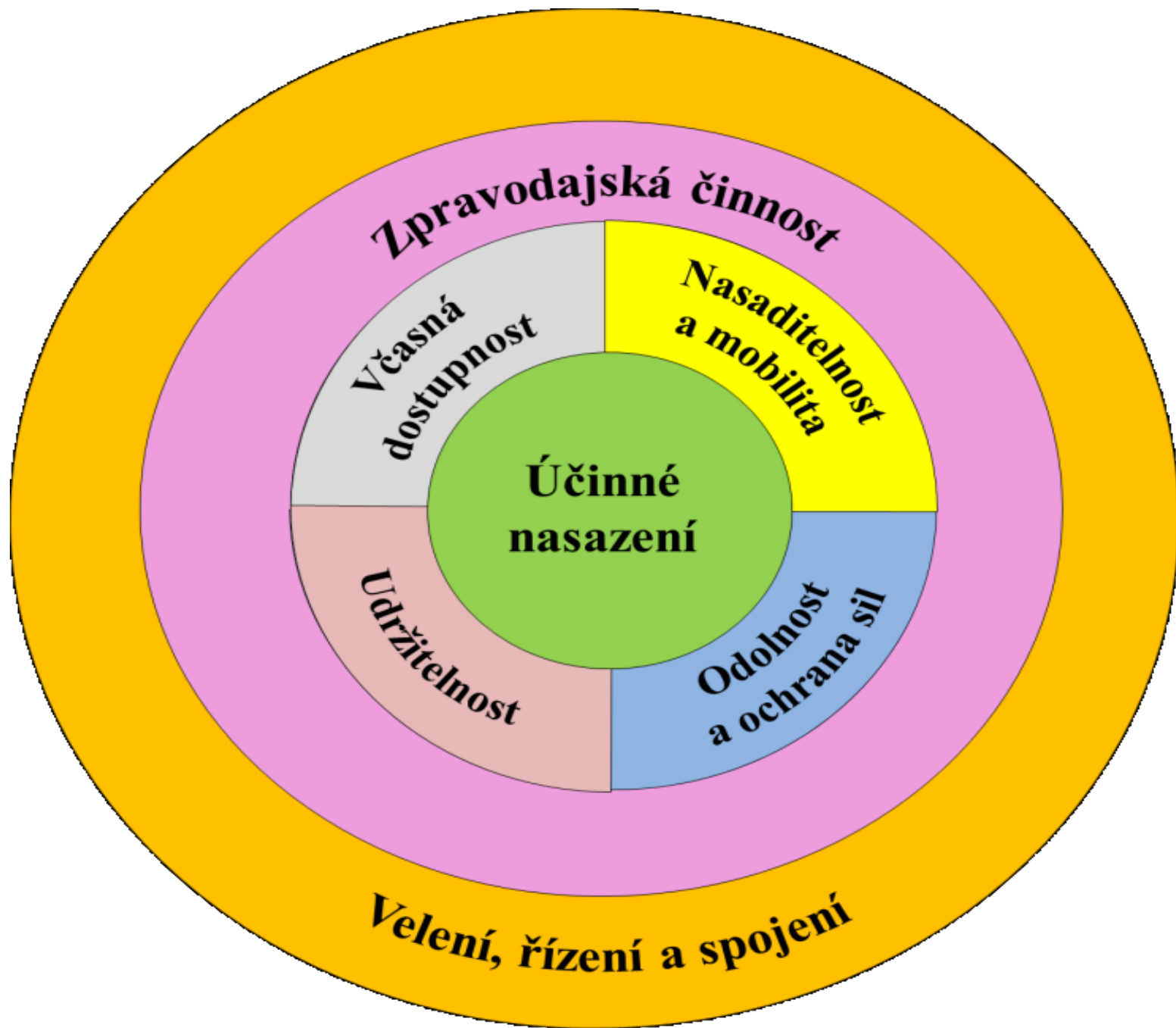
disponibilita
logistika

DOKTRÍNY

KONCEPCE

Hlavní oblasti schopností:

Funkční oblasti popisu schopností: DOTMLPFI

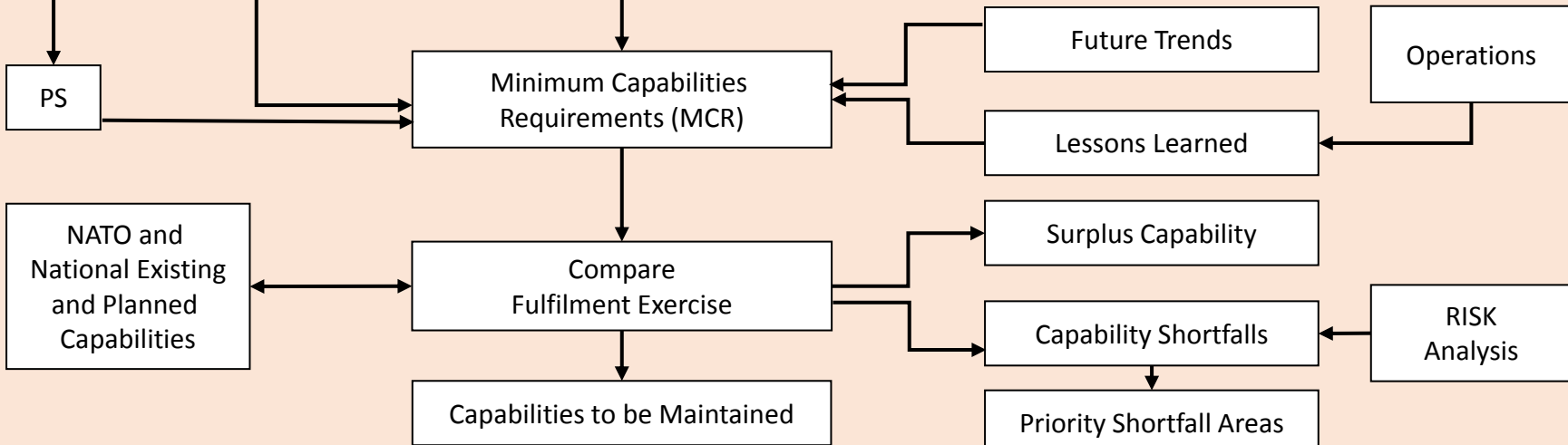
OBRANNÉ PLÁNOVÁNÍ NATO A ČR

Krok:

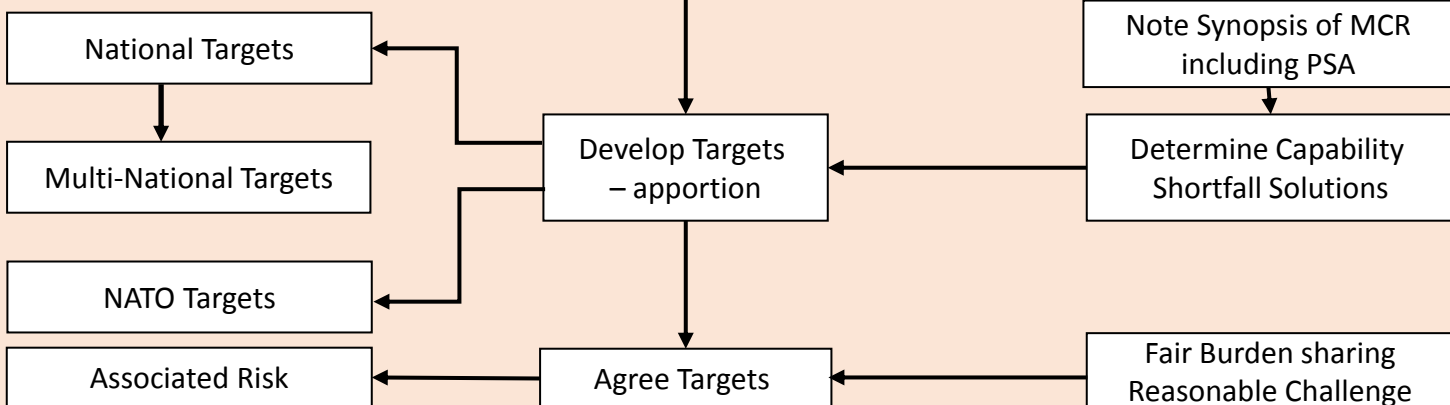
1

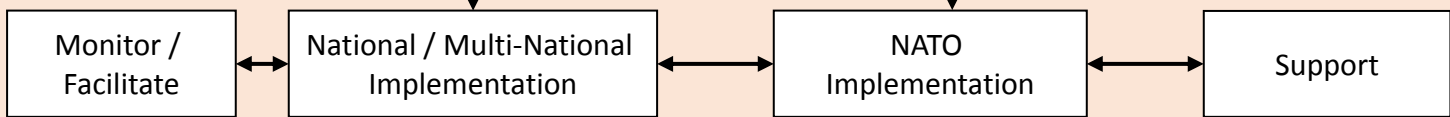
2

3

4

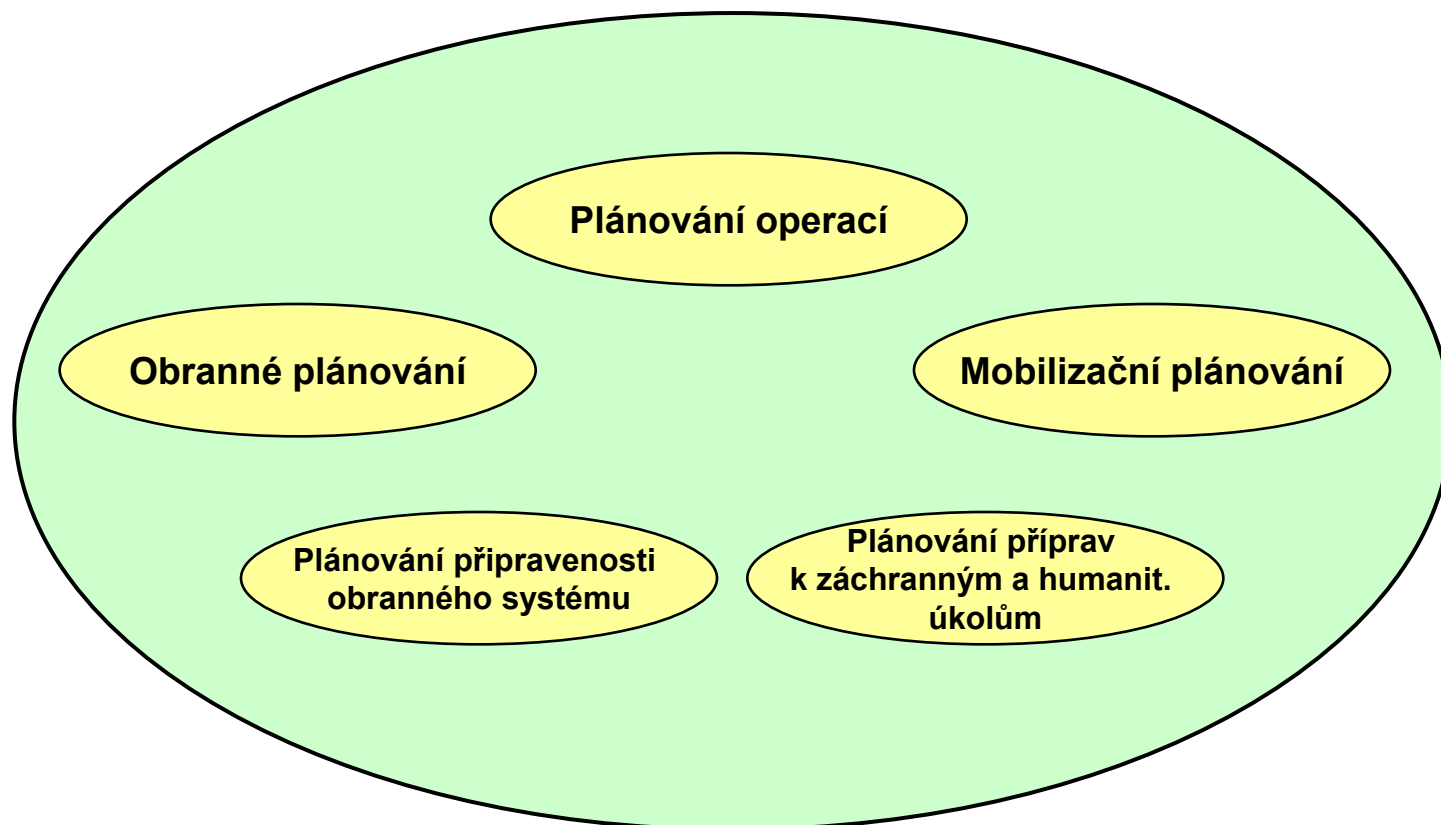
5

PLÁNOVÁNÍ OBRANY ČR

Zákon 222

- Nástroj realizace obranné politiky státu
- Gestor: MO ČR;
- Výstup: Ústřední plán obrany ČR.

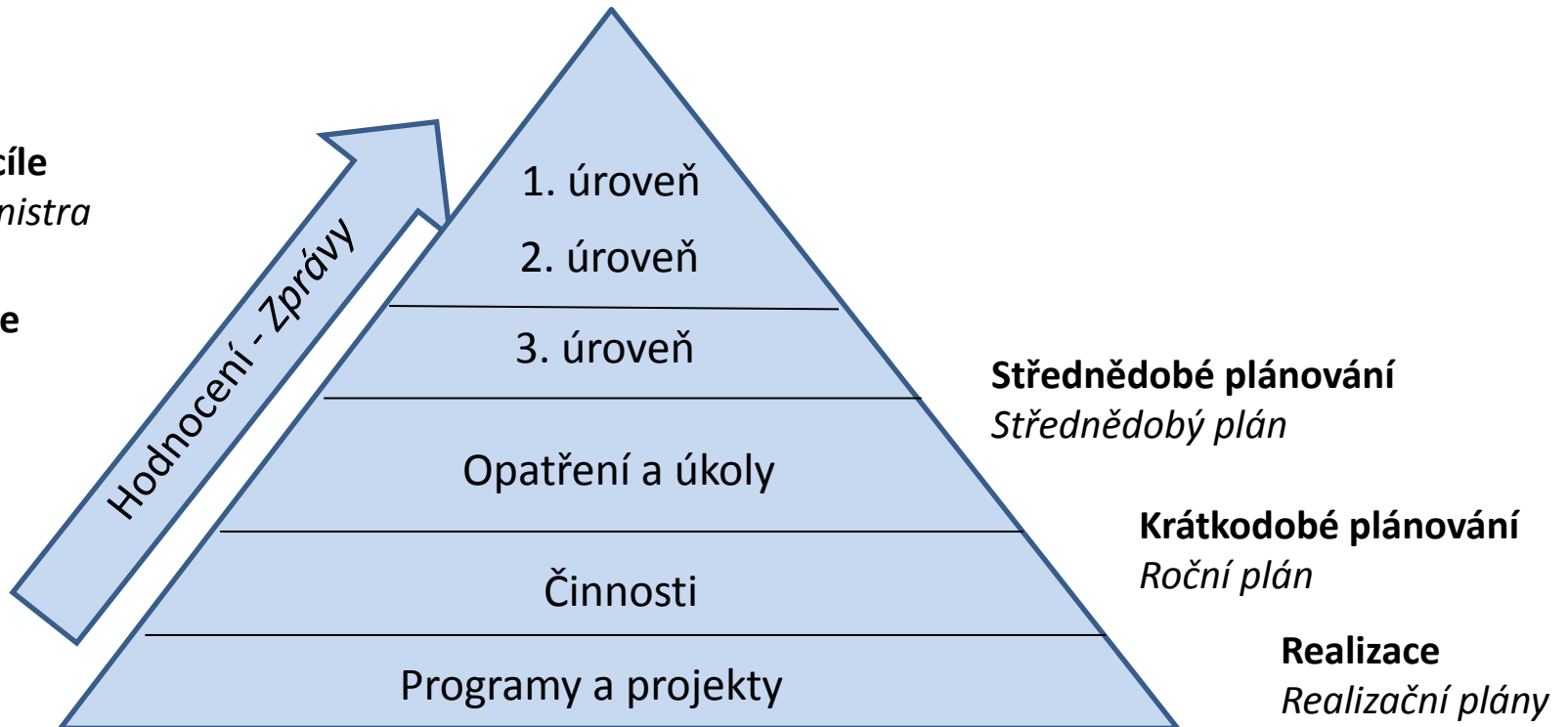
RMO 66/2012

Politická úroveň

Zákony, bezpečnostní a obranné strategie, mezinárodní závazky

Politicko – vojenská úroveň

Dlouhodobý výhled, Koncepce výstavby AČR

Systemové nastavení plánování činnosti a rozvoje rezortu obrany (RMO 66/2012)

Vojensko-politické dokumenty

BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE

OBRANNÁ STRATEGIE

DOKUMENTY NATO

DOKUMENTY EU

Strategické a koncepční dokumenty

DLOUHODOBÝ VÝHLED

DÍLČÍ KONCEPCE
KONCEPCE VÝSTAVBY AČR

Plánovací dokumenty

SMĚRNICE MO

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN

ROČNÍ PLÁN A ROZPOČET

ROČNÍ PLÁNY SOUČÁSTÍ

Hodnotící dokumenty

ZPRÁVA O ZAJIŠTĚNÍ OBRANY ČR

VYHODNOCENÍ ROČNÍHO PLÁNU

Zpětná vazba

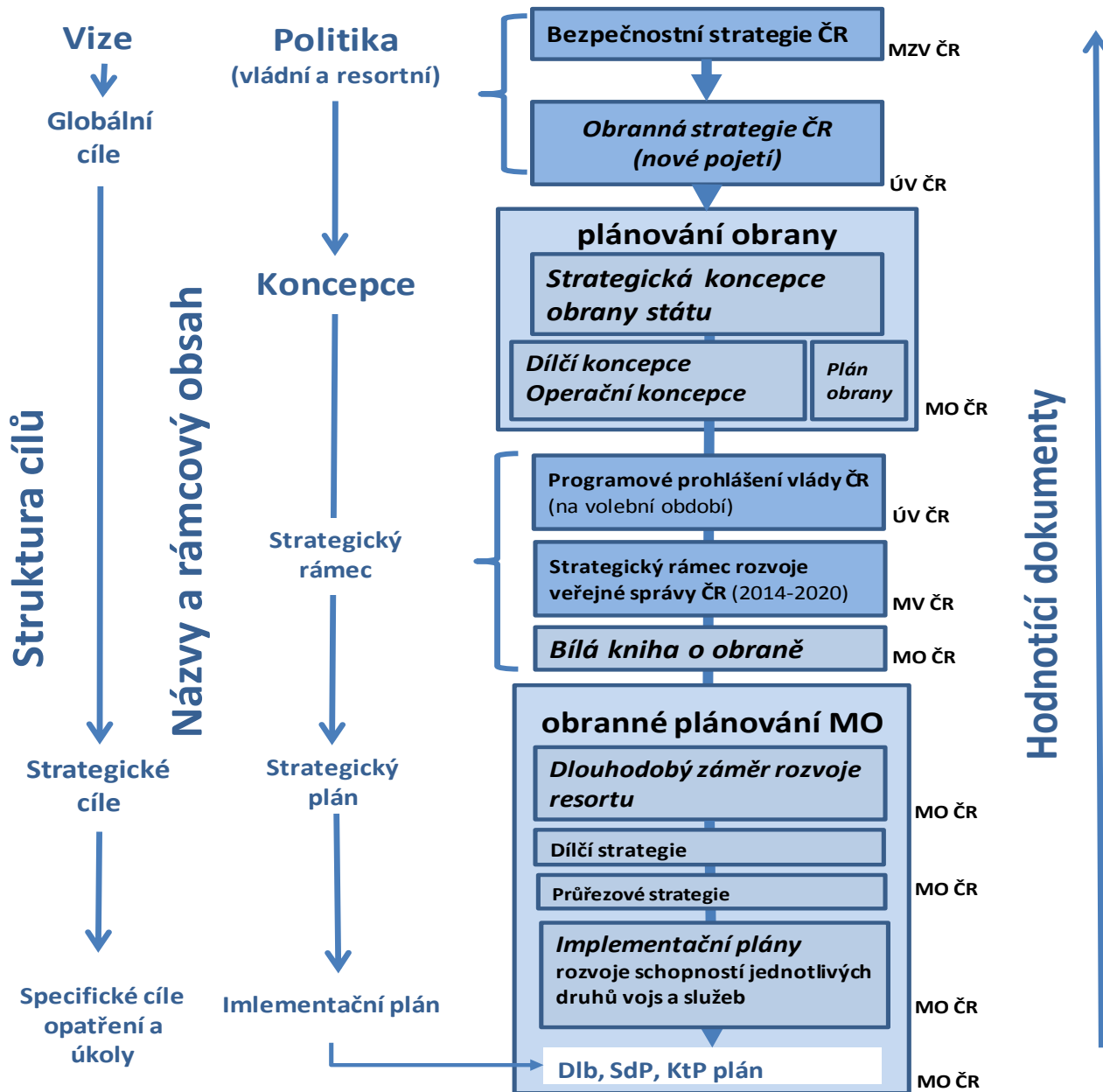
Návrh optimalizace - přístupy

- ✓ hierarchická tvorba dokumentů - (top-down);
- ✓ postup od obecného, komplexního ke specifickému a užšímu;
- ✓ časový rozpad strategických a koncepčních záměrů v dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé časové perspektivě;
- ✓ komplexní pojetí strategického a koncepčního rozvoje a plánování obrany státu;
- ✓ respektování dílčích oblastí a průřezových oblastí;
- ✓ zpracování strategických a koncepčních dokumentů **vycházející z relevantních analýz a prognóz** (analytická podpora);
- ✓ zohlednění následné realizace a možnosti hodnocení.

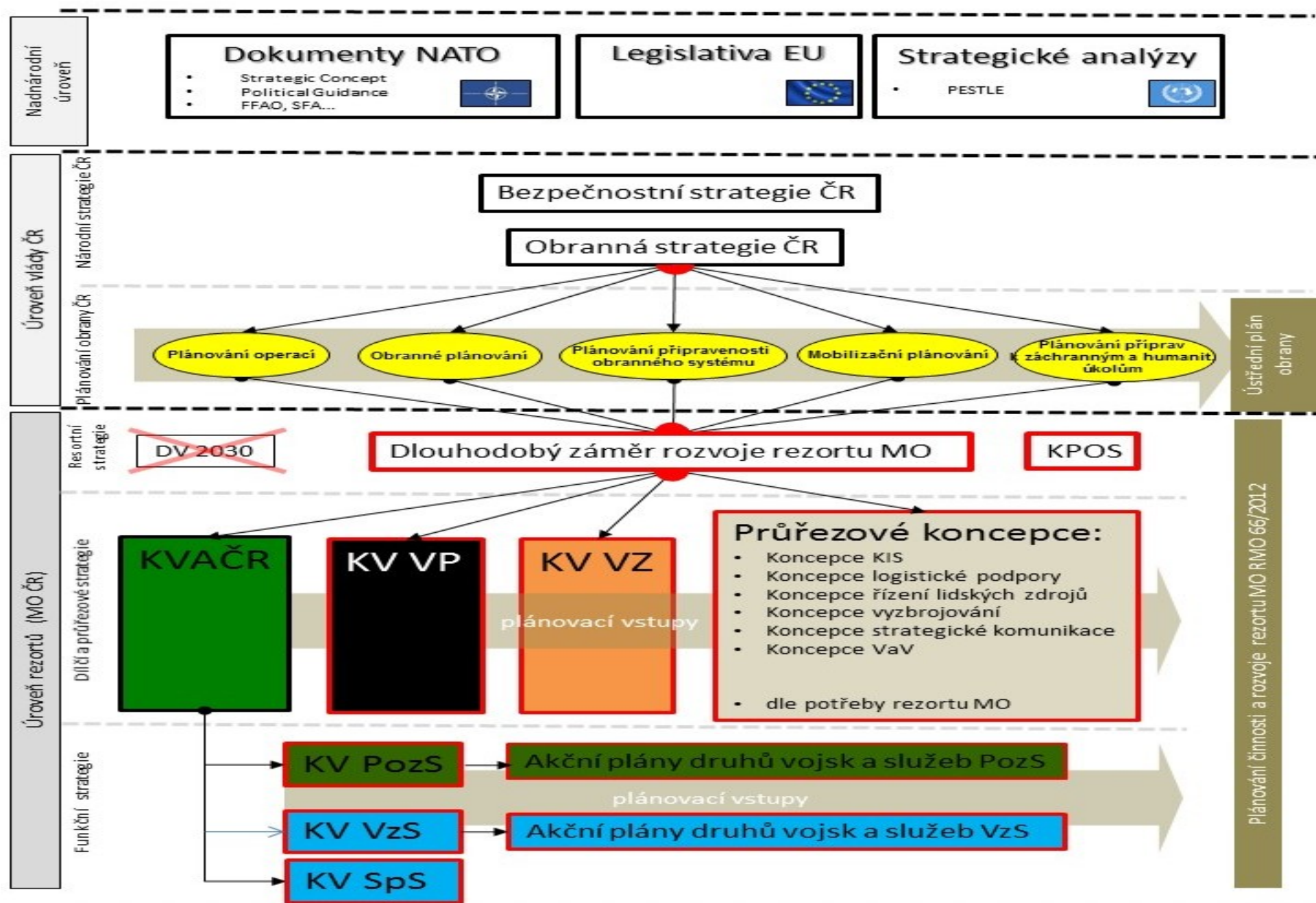
Návrh optimalizace strategických dokumentů

Návrh optimalizace

  Uvedený dokument doposud není zpracován nebo aktualizován

  Plánovací domény, po kterých se zpracovává Ústřední plán obrany dle zákona č. 222/1999, podílí se všechna ministerstva

RIZIKA ÚSPĚŠNÉHO PLÁNOVÁNÍ

- Neschopnost stanovit realistické potřeby po výstupech organizace.
- Neadekvátní reflexe vývoje vnějšího prostředí, jeho příležitostí a hrozeb pro dlouhodobý rozvoj organizace.
- Přecenění či nedocenení vlastních schopností a dostupných zdrojů (lidé, materiál, infrastruktura, finance, informace).
- Neschopnost zabezpečit přípravu a rozvoj lidských zdrojů.
- Neschopnost účelného, hospodárného a efektivního řízení a tvůrčí implementace strategie.
- Neschopnost koordinovat aktivity (nepružná organizační struktura).
- Nedostatečná motivace manažerů a zaměstnanců plány realizovat.
- Omezené možnosti komunikace uvnitř organizace (byrokratické překážky).
- Podcenění časových nároků na implementaci plánů.
- Neschopnost monitorovat plnění plánů v čase (chybějící zpětnovazební mechanismy a kritéria).

ZÁVĚR